

Objaśnienia

**do sporządzenia sprawozdania na formularzu MPiPS-03
z udzielonych świadczeń pomocy społecznej - pieniężnych, w naturze i usługach**

Dział 1, 2A, 2B, 2 C-1, 2 C-2, 2 C-3, 3, 4, 5, 6A, 6B – dane zbiorcze dla województwa wykonują, na podstawie danych uzyskanych z odpowiednich jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, służby wojewody zobowiązane do sporządzania sprawozdania MPiPS-03.

Zgodnie z wyjaśnieniami zawartymi w publikacji Głównego Urzędu Statystycznego „Rocznik Statystyczny Województw” Warszawa 2006, w UWAGACH OGÓLNYCH: za osoby lub rodziny „na wsi” należy uznać osoby lub rodziny zamieszkujące obszar położony w granicach jednostek podziału administracyjnego nie posiadające statusu miasta.

Dział 1

ZATRUDNIENIE W JEDNOSTKACH ORGANIZACYJNYCH POMOCY SPOŁECZNEJ

Liczbę pracowników zatrudnionych (na podstawie umowy o pracę) należy podać wg stanu na ostatni dzień okresu sprawozdawczego, tj. 30 VI lub 31 XII. Należy uwzględnić wszystkich pracowników zatrudnionych bez względu na wymiar czasu pracy (nie dokonując przeliczenia na pełne etaty). Liczba zatrudnionych nie obejmuje pracowników przebywających na urloпах wychowawczych, opiekuńczych, bezpłatnych.

W Dziale 1 należy podać liczbę pracowników zgodnie ze stanowiskami wyszczególnionymi w zawartych umowach o pracę. Oznacza to, że np. kierownik ośrodka pomocy społecznej lub jego zastępca wykonujący jednocześnie obowiązki pracownika socjalnego powinni być wykazani wyłącznie w wierszu 24 /kierownicy/ lub 25 /zastępca kierownika/, natomiast nie powinni być wykazani np. w wierszu 28 /specjalista pracy socjalnej/.

Przez dyrektora, zastępcę dyrektora w wierszu 5 oraz kierownika w wierszu 24 należy rozumieć osobę kierującą (zarządzającą) daną jednostką (powiatowym centrum pomocy rodzinie lub ośrodkiem pomocy społecznej). Wiersz 24 nie obejmuje kierowników sekcji.

W przypadku jednostek realizujących jednocześnie zadania gminy i powiatu, pracowników należy wykazać zarówno w wierszach dotyczących PCPR (wiersze 4-22), jak również w wierszach dotyczących OPS (wiersze 23-40), w taki sposób, aby ten sam pracownik nie powtórzył się, był wykazany tylko raz. Stanowisko dyrektora całego ośrodka powinno być wykazywane w części dotyczącej OPS, czyli w wierszu 24. Jego zastępcy powinni być wykazywani w wierszu 6, jeżeli sprawują kontrolę nad realizacją zadań powiatowych lub w wierszu 25, jeżeli sprawują kontrolę nad realizacją zadań gminnych.

Specjaliści pracy z rodziną zatrudnieni w jednostkach realizujących jednocześnie zadania gminy i powiatu, powinni być wykazywani w wierszach 16 i 17, a nie w wierszu 40 dotyczącym pozostałych pracowników OPS.

Osoby zatrudnione w klubach integracji społecznej należy wliczyć do wiersza 1 OGÓŁEM odliczając pracowników oddelegowanych z ośrodków pomocy społecznej, (którzy jednocześnie są pracownikami ośrodka pomocy społecznej).

W wierszach 52 do 57 dotyczących zatrudnienia w ośrodkach wsparcia, jeżeli osoba jest zatrudniona w więcej niż jednym rodzaju ośrodka wsparcia lub też dany ośrodek pełni więcej niż jedną funkcję, to należy ją wykazać w każdym z nich, pamiętając o tym, aby w wierszu ogółem (wiersz 51 ośrodki wsparcia) umieścić rzeczywistą liczbę zatrudnionych, tzn. daną osobę wykazać tylko jeden raz.

Dział 2A

UDZIELONE ŚWIADCZENIA - ZADANIA ZLECONE GMINOM

Za rodzinę należy uznać, zgodnie z art. 6 pkt 14) ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, (Dz. U. z 2009 r. Nr 175, poz. 1362, z późn. zm.) osoby spokrewnione lub niespokrewnione pozostające w faktycznym związku, wspólnie zamieszkujące i gospodarujące.

Dział 2A wypełniamy zgodnie z zasadą, że w danym wierszu dotyczącym danego świadczenia na rodzinę, osobę i rodzinę należy wymienić tylko raz, bez względu na liczbę otrzymanych decyzji i świadczeń.

Na przykład w wierszu 3, specjalistyczne usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania dla osób z zaburzeniami psychicznymi, w kolumnie 1, 4 i 5 wymienimy osobę i rodzinę tylko raz, bez względu na

liczbę otrzymanych decyzji i świadczeń. Również w wierszu 1 sumarycznym wymienimy osobę i rodzinę tylko raz, bez względu na to, jaki rodzaj pomocy otrzymała.

Oznacza to, że w przypadku rodziny 3-osobowej, w której jedna osoba otrzymała decyzją zasiłek celowy na pokrycie wydatków związanych z klęską żywiołową lub ekologiczną za miesiąc marzec okresu sprawozdawczego oraz specjalistyczne usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania w ilości 30 godzin w okresie sprawozdawczym, wiersze Działu 2A wypełniamy w następujący sposób:

kolumna					
	1	2	3	4	5
Wiersz 1	1	X	suma kwot z wierszy 2 i 3	1	3
Wiersz 2	1	1	..... wyliczona kwota łączna* świadczeń w okresie sprawozdawczym	1	3
Wiersz 3	1	30	..... wyliczona kwota łączna* świadczeń w okresie sprawozdawczym	1	3

* kwota łączna świadczeń jest iloczynem liczby świadczeń przyznanych w danym okresie sprawozdawczym i kwoty świadczenia wymienionego w decyzji. Tak więc kwota łączna świadczeń w danym okresie sprawozdawczym wymieniona w sprawozdaniu jest wielkością „teoretyczną”, tzn. nie uwzględnia sytuacji, gdy dane świadczenia z różnych przyczyn nie są wypłacone w danym okresie sprawozdawczym.

W przypadku świadczeń refundowanych, sprawozdawczość prowadzi jedynie ta gmina, która wydaje i realizuje decyzję. Wielkości w sprawozdaniu nie są korygowane ani o refundacje, ani o zwroty w wyniku nienależnie pobranych świadczeń.

Przy zachowaniu tej zasady wypełniamy pozostałe działy Sprawozdania.

Za świadczenie należy przyjąć w przypadku:

– zasiłku celowego na pokrycie wydatków związanych z klęską żywiołową lub ekologiczną	– 1 decyzję przyznającą daną pomoc
– specjalistycznej usługi opiekuńczej dla osoby z zaburzeniami psychicznymi	– 1 godzinę usługi
– zasiłku celowego dla cudzoziemców	– 1 zasiłek
– pomoc w naturze dla cudzoziemców	– 1 świadczenie niepieniężne (1 posiłek, 1 nocleg, 1 decyzja przyznająca ubranie)

Przyjmuje się, że w przypadku specjalistycznych usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania dla osób z zaburzeniami psychicznymi (wiersz 3) należy wykazywać tylko te usługi, które świadczone są w miejscu zamieszkania.

Ilość i wartość usług opiekuńczych liczona jest na podstawie decyzji i nie jest korygowana faktycznymi wydatkami ośrodka na te świadczenia. Jest natomiast pomniejszana o obowiązkową odpłatność klienta, jeśli taka odpłatność jest określona w decyzji.

W przypadku zmiany wysokości świadczenia, która nastąpiła w wyniku wydania kolejnej decyzji zmieniającej tą wysokość wstecz, świadczenie w nowej wysokości liczone jest w sprawozdaniu począwszy od miesiąca, w którym wydana została decyzja zmieniająca. Miesiące wcześniejsze zmienione tą decyzją liczone są wg kwot z decyzji zmienionej. Ma to na celu zachowanie poprawności danych w sprawozdaniach liczonych narastająco, tak aby wyniki za ten sam okres sprawozdawczy nie zależały od daty liczenia sprawozdania.

Wiersz 1 „RAZEM” nie obejmuje wielkości z wierszy 4 – 9 dot. pomocy cudzoziemcom, o których mowa w art. 5a ustawy o pomocy społecznej oraz cudzoziemcom, którzy uzyskali zgodę na pobyt tolerowany na terytorium RP, nie obejmuje również wielkości z wiersza 10 dot. wynagrodzenia należnego opiekunowi z tytułu sprawowania opieki przyznanego przez sąd.

Dział 2B

UDZIELONE ŚWIADCZENIA - ZADANIA WŁASNE GMIN

Dział 2B wypełniamy, podobnie jak Dział 2A, zgodnie z zasadą, że w danym wierszu dotyczącym danego świadczenia na rodzinę, osobę i rodzinę należy wymienić tylko raz, bez względu na liczbę otrzymanych decyzji i świadczeń.

W Dziale 2B należy uwzględnić również osoby otrzymujące pomoc w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki 2007 - 2013, przy zachowaniu zasady, iż każdą osobę otrzymującą pomoc w ramach PO KL należy uwzględnić w wierszu 1 oraz w odpowiednich wierszach, w zależności od typu przyznanej pomocy.

Za świadczenie należy przyjąć w przypadku:

- zasiłku stałego
- zasiłku okresowego
- schronienia
- posiłku

- 1 zasiłek
- 1 zasiłek
- 1 nocleg lub 1 zasiłek na 1 nocleg
- 1 posiłek lub 1 zasiłek na 1 posiłek

Przez posiłek rozumiemy 1 danie gorące.

W wierszu 13 wyszczególniamy wszystkie rodziny otrzymujące tę formę pomocy na podstawie art. 17, ust. 1, pkt 3 i pkt 14 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej.

U w a g a – za osobę (osoby), której decyzją przyznano świadczenie, w przypadku posiłków w szkole, należy przyjąć dziecko (lub dzieci), które korzystało z tego świadczenia, a nie matkę lub inną osobę, na którą została wystawiona decyzja.

- ubrania
- usługi opiekuńczej
- usługi opiekuńczej specjalistycznej
- zasiłku celowego na pokrycie wydatków na świadczenia zdrowotne osobom nie mającym dochodu i możliwości uzyskania świadczeń na podst. przepisów o powszechnym ubezpieczeniu w NFZ
- zasiłków celowych na pokrycie wydatków powstałych w wyniku zdarzenia losowego
- zasiłku celowego w formie biletu kredytowanego

- 1 decyzję przyznającą to świadczenie
- 1 godzinę usługi
- 1 godzinę usługi
- 1 zasiłek

- 1 zasiłek
- 1 bilet

- pogrzebu
- pomocy na ekonomiczne usamodzielnienie
- liczbę osób zmarłych
- 1 zasiłek, 1 pożyczka, 1 decyzja przyznająca pomoc w naturze

Przyjmuje się, że w przypadku zasiłku stałego (wiersze 2 – 4) do składu rodziny (kolumna 5 "Liczba osób w rodzinach") nie wlicza się dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych ani pełnoletnich wychowanków rodziny zastępczej. Odnosi się to zarówno do osoby samotnie gospodarującej jak i do osoby w rodzinie, zgodnie z zasadami ustalania prawa do tego zasiłku.

W przypadku zasiłku okresowego (wiersze 5 – 11) do składu rodziny (kolumna 5 "Liczba osób w rodzinach") nie wlicza się dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych ani pełnoletnich wychowanków rodziny zastępczej, zgodnie z zasadami ustalania prawa do tego zasiłku.

Do wierszy 13 (Posiłek ogółem) i 14 (Posiłek w tym dla: dzieci) należy przenieść odpowiednie informacje ze sprawozdania DOŻYWIANIE z Działu III, kolumny 2 (Ogółem) w następujący sposób:

- do kolumny 1 (Liczba osób, którym przyznano decyzją świadczenie) osoby z wiersza 1 (Liczba osób korzystających z posiłku);
- do kolumny 2 (Liczba świadczeń) ilość świadczeń z wiersza 8 (Liczba posiłków);
- do kolumny 3 (Kwota świadczeń w zł) kwotę z wiersza 13 (Koszt świadczeń w zł);
- do kolumny 4 (Liczba rodzin) rodziny z wiersza 6 (Liczba rodzin);
- do kolumny 5 (Liczba osób w rodzinach) osoby z wiersza 7 (Liczba osób w rodzinach).

W wierszach 16 i 17 ((Usługi opiekuńcze ogółem i w tym: specjalistyczne) ilość i wartość usług opiekuńczych liczona jest na podstawie decyzji i nie jest korygowana faktycznymi wydatkami ośrodka na te świadczenia. Jest natomiast pomniejszana o obowiązkową odpłatność klienta, jeśli taka odpłatność jest określona w decyzji.

Do wiersza 24 (Inne zasiłki celowe i w naturze) należy przenieść odpowiednie informacje ze sprawozdania DOŻYWIANIE z Działu II, kolumny 2 w następujący sposób:

- do kolumny 1 (Liczba osób, którym przyznano decyzją świadczenie) osoby z wiersza 1 (Liczba osób, którym przyznano decyzją świadczenie);
- do kolumny 3 (Kwota świadczeń w zł) kwotę z wiersza 5 (Koszt świadczeń w zł);
- do kolumny 4 (Liczba rodzin) rodziny z wiersza 2 (Liczba rodzin);
- do kolumny 5 (Liczba osób w rodzinach) osoby z wiersza 3 (Liczba osób w rodzinach).

Wiersze 30 (Poradnictwo specjalistyczne), 31 (Interwencja kryzysowa) i 32 (Praca socjalna) nie są wliczane do wiersza 1 (Razem).

Wiersz 33 umieszczony pod tabelą Działu 2B „Odpłatność gminy za pobyt w domu pomocy społecznej” zawiera dane dotyczące odpłatności gminy za pobyt osoby skierowanej do DPS i nie należy go ujmować w wierszu 1 (Razem). W kolumnie 2 „Liczba świadczeń” wykazywana jest liczba miesięcy pobytu w DPS, za które wnoszona jest opłata. Natomiast w kolumnie 3 „Kwota świadczeń w zł” wykazywana jest wyłącznie ustalona opłata gminy za pobyt bez uwzględniania ewentualnych opłat wnoszonych przez gminę za osoby niewywiązujące się z tego obowiązku. W przypadku, gdy koszty pobytu w DPS w całości pokrywa mieszkaniec, rodzina lub inne osoby, żadne informacje dotyczące liczby osób i rodzin oraz liczby i kwoty świadczeń nie powinny być wykazywane w sprawozdaniu.

W przypadku zmiany wysokości świadczenia, która nastąpiła w wyniku wydania kolejnej decyzji zmieniającej tą wysokość wstecz, świadczenie w nowej wysokości liczone jest w sprawozdaniu począwszy od miesiąca, w którym wydana została decyzja zmieniająca. Miesiące wcześniejsze zmienione tą decyzją liczone są wg kwot z decyzji zmienionej. Ma to na celu zachowanie poprawności danych w sprawozdaniach liczonych narastająco, tak aby wyniki za ten sam okres sprawozdawczy nie zależały od daty liczenia sprawozdania.

Dział 2C-1

POMOC MAJĄCA NA CELU ŻYCIOWE USAMODZIELNIENIE I INTEGRACJĘ ZE ŚRODOWISKIEM DLA OPUSZCZAJĄCYCH

W wierszach 1, 5, 9, 13, 17, 21, 25, 29, 33 należy wskazać jedynie tę liczbę rodzin zastępczych, placówek opiekuńczo-wychowawczych, itd., z których osobom udzielono pomocy mającej na celu życiowe usamodzielnienie i integrację ze środowiskiem, i które znajdują się na terenie powiatu wykazującego dane w tym dziale.

W wierszach dot. „Liczby osób” należy wykazywać tylko osoby usamodzielniane.

Dane w odpowiednich wierszach należy wykazać dla ostatniej rodziny zastępczej, placówki opiekuńczo – wychowawczej, itd. wskazanej w wywiadzie dla osób ubiegających się o pomoc pieniężną na usamodzielnienie (Cz.VIII) w pozycji „Ostatnie miejsce pobytu przed usamodzielnieniem”.

Dział 2C-2

RODZINY ZASTĘPCZE

Za osobę, której decyzją przyznano świadczenie (kol. 1) należy uznać dziecko, lub dzieci, na które przyznawane jest świadczenie lub w przypadku wierszy 24, 32, 40, 41 dorosłego członka rodziny zastępczej, na którego wypłacane jest wynagrodzenie.

W liczbie dzieci umieszczonych w rodzinie zastępczej (kol. 5) należy uwzględnić wszystkie dzieci umieszczone w rodzinach zastępczych, a nie tylko przyjętych w danym okresie sprawozdawczym.

W kolumnie 5 nie są liczone dzieci własne.

Podczas pozostawania w gotowości pełnienia zadań pogotowia rodzinnego nie ma umieszczonych w pogotowiu dzieci, zatem dla wiersza 41 (wynagrodzenie osoby pozostającej w gotowości pełnienia zadań pogotowia rodzinnego) kolumna 5 (Liczba dzieci umieszczonych w rodzinie zastępczej) nie będzie zawierała żadnych danych. Jeżeli rodzina o charakterze pogotowia rodzinnego ma w okresie sprawozdawczym również dzieci spokrewnione, to wtedy będą one wykazane w odpowiednim wierszu dla rodziny spokrewnionej w zależności od otrzymanego na te dzieci świadczenia.

W wierszu 10 „pomoc pieniężna dla dziecka - ogółem” dla rodzin niespokrewnionych z dzieckiem należy również uwzględnić pomoc z tytułu sprawowania osobistej opieki nad dzieckiem i jego wychowania, w wysokości odpowiadającej 10% podstawy.

W wierszach 24, 32, 40 i 41 dotyczących wynagrodzeń osób za pełnienie funkcji rodziny zawodowej niespokrewnionej z dzieckiem, w tym wielodzietnej, specjalistycznej oraz o charakterze pogotowia rodzinnego w kolumnie 3 „Kwota świadczeń w zł” należy wykazać całą kwotę wypłacaną zawodowej rodzinie zastępczej, w tym również ½ składki emerytalno-rentowej i całą składkę zdrowotną opłacane przez rodzinę z otrzymanego wynagrodzenia, jak również odprowadzaną przez powiat zaliczkę na podatek dochodowy. Nie są natomiast w tych wierszach wykazywane: druga część składki emerytalno-rentowej, stanowiąca koszt ośrodka oraz kwota odprowadzana przez powiat na tzw. Fundusz Pracy.

Dział 3

RZECZYWISTA LICZBA OSÓB I RODZIN OBJĘTYCH POMOCĄ SPOŁECZNĄ

Dział 3. „Rzeczywista liczba osób i rodzin objętych pomocą społeczną” obejmuje łącznie osoby lub rodziny objęte pomocą społeczną wyszczególnioną w działach 2A, 2B, 2C – 1, 2C – 2, 2C – 3.

Do Działu 3 nie wlicza się wielkości:

- z Działu 2A, wiersze 4 – 9 dot. pomocy cudzoziemcom, o których mowa w art. 5a ustawy o pomocy społecznej oraz cudzoziemcom, którzy uzyskali zgodę na pobyt tolerowany na terytorium RP,

- z Działu 2A, wiersz 10 dot. wynagrodzenia należnego opiekunowi z tytułu sprawowania opieki przyznanego przez sąd,
- z Działu 2B, wiersz 33 dot. odpłatności gminy za pobyt w domu pomocy społecznej.

Dział 3 wypełniamy przy zachowaniu zasady, iż dana rodzina korzystająca ze świadczeń przyznanych w ramach zadań zleconych, a także zadań własnych wystąpi tylko raz w wierszu 4 (otrzymała świadczenia przyznane w ramach zadań zleconych), tylko raz w wierszu 5 (otrzymała świadczenia przyznane w ramach zadań własnych), a także tylko raz w wierszu 1 (otrzymała pomoc niezależnie od źródła finansowania - zadania zlecone - własne).

Daną osobę i rodzinę należy również wykazać w wierszu 2 i / lub wierszu 3 w zależności od formy przyznanego świadczenia: pieniężnej lub niepieniężnej.

Do świadczeń pieniężnych należy zaliczyć następujące formy pomocy:

- zasiłki celowe na pokrycie wydatków związanych z klęską żywiołową lub ekologiczną,
- zasiłki stałe,
- zasiłki okresowe,
- zasiłki celowe na pokrycie wydatków na świadczenia zdrowotne osobom niemającym dochodu i możliwości uzyskania świadczeń na podstawie przepisów o powszechnym ubezpieczeniu w NFZ,
- zasiłki celowe na pokrycie wydatków powstałych w wyniku zdarzenia losowego,
- inne zasiłki celowe,
- specjalne zasiłki celowe,
- pomoc na ekonomiczne usamodzielnienie w formie zasiłku lub pożyczki,
- pomoc pieniężna na usamodzielnienie,
- pomoc pieniężna na kontynuowanie nauki,
- pomoc pieniężna dla rodzin zastępczych,
- wynagrodzenia zawodowych rodzin zastępczych,
- świadczenie pieniężne na utrzymanie i pokrycie wydatków związanych z nauką języka polskiego dla cudzoziemców, którzy uzyskali status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą.

Do świadczeń niepieniężnych należy zaliczyć następujące formy pomocy:

- specjalistyczne usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania dla osób z zaburzeniami psychicznymi,
- schronienie,
- posiłek
- ubranie
- inna pomoc rzeczowa,
- usługi opiekuńcze,
- specjalistyczne usługi opiekuńcze,
- zasiłki celowe w formie biletu kredytowanego,
- sprawienie pogrzebu,
- pomoc na ekonomiczne usamodzielnienie w naturze,
- uzyskanie odpowiednich warunków mieszkaniowych (w ramach pomocy na usamodzielnienie),
- pomoc na zagospodarowanie w formie rzeczowej (w ramach pomocy na usamodzielnienie),
- pomoc rzeczowa dla rodzin zastępczych.

Pomoc niepieniężną w formie pracy socjalnej należy uwzględnić jedynie w wierszach 6 i 7.

Oznacza to, iż osoba (rodzina), która otrzymała pomoc w formie: specjalistycznych usług w miejscu zamieszkania dla osób z zaburzeniami psychicznymi, zasiłku okresowego, biletu kredytowanego, zasiłku celowego oraz której udzielono pomocy w formie pracy socjalnej zostanie wykazana raz w wierszu 1 (korzysta z pomocy społecznej bez względu na rodzaj, formę, liczbę oraz źródło finansowania), raz w wierszu 4 (specjalistyczne usługi w miejscu zamieszkania dla osób z zaburzeniami psychicznymi),

raz w wierszu 5 (zasiłek okresowy, celowy, bilet kredytowany), oraz raz w wierszu 6 (otrzymała pomoc w formie pracy socjalnej). Osoba (rodzina) ta zostanie również wykazana raz w wierszu 2 (świadczenie pieniężne: zasiłek okresowy, zasiłek celowy) oraz raz w wierszu 3 (świadczenia niepieniężne: specjalistyczne usługi w miejscu zamieszkania dla osób z zaburzeniami psychicznymi, bilet kredytowany).

Przykład 1.

Rodzina 5-osobowa – mieszkająca w mieście (mąż, żona i troje dzieci), w której osoby otrzymały:

mąż – zasiłek okresowy w styczniu, lutym i następnie w kwietniu i maju
oraz pomoc rzeczową w formie ubrania w lipcu

żona – specjalistyczne usługi w miejscu zamieszkania dla osób z zaburzeniami psychicznymi w okresie czerwiec – grudzień.

Wiersze 1-7 należy wypełnić w następujący sposób:

			kolumna			
			1	2	3	4
Wiersz 1	mąż żona	– korzystają z pomocy bez względu na źródło finansowania (zlecone / własne)	2	1	-	5
Wiersz 2	mąż	– zasiłek okresowy	1	1	-	5
Wiersz 3	mąż żona	– pomoc rzeczowa w formie ubrania – specjalistyczne usługi w miejscu zamieszkania dla osób z zaburzeniami psychicznymi	2	1	-	5
Wiersz 4	żona	– specjalistyczne usługi w miejscu zamieszkania dla osób z zaburzeniami psychicznymi	1	1	-	5
Wiersz 5	mąż	– zasiłek okresowy i pomoc rzeczowa w formie ubrania	1	1	-	5
Wiersz 6	-	-	-	-	-	-
Wiersz 7	-	-	-	-	-	-

Przykład 2.

Rodzina 6-osobowa –mieszkająca na wsi: mąż, żona, 2 dzieci, teść, teściowa - otrzymująca:

mąż	– zasiłek okresowy przez 5 miesięcy
żona	– specjalistyczne usługi w miejscu zamieszkania dla osób z zaburzeniami psychicznymi w okresie październik – grudzień
pierwsze dziecko (chłopiec)	– pomoc w formie posiłku w okresie styczeń – czerwiec
drugie dziecko (dziewczynka)	– pomoc rzeczowa w formie ubrania w miesiącu sierpniu
teściowa	– zasiłek celowy na pokrycie wydatków na świadczenia zdrowotne oraz bilety kredytowane w maju i czerwcu
teść	– specjalistyczne usługi opiekuńcze w okresie marzec – grudzień

Sposób wypełniania tabeli:

			kolumna			
			1	2	3	4
Wiersz 1	mąż żona pierwsze dziecko drugie dziecko teściowa teść	– korzystają z pomocy bez względu na źródło finansowania (zlecone / własne)	6	1	1	6
Wiersz 2	mąż teściowa	– zasiłek okresowy – zasiłek celowy na pokrycie wydatków na świadczenia zdrowotne	2	1	1	6
Wiersz 3	żona pierwsze dziecko drugie dziecko teściowa teść	– specjalistyczne usługi w miejscu zamieszkania dla osób z zaburzeniami psychicznymi – pomoc w formie posiłku – pomoc rzeczowa w formie ubrania – bilet kredytowany – specjalistyczne usługi opiekuńcze	5	1	1	6
Wiersz 4	żona	– specjalistyczne usługi w miejscu zamieszkania dla osób z zaburzeniami psychicznymi	1	1	1	6
Wiersz 5	mąż pierwsze dziecko drugie dziecko teściowa teść	– zasiłek okresowy – pomoc w formie posiłku – pomoc rzeczowa w formie ubrania – zasiłek celowy na pokrycie wydatków na świadczenia zdrowotne oraz bilet kredytowany – specjalistyczne usługi opiekuńcze	5	1	1	6
Wiersz 6		-	-	-	-	-
Wiersz 7		-	-	-	-	-

W przypadku pomocy w formie kolonii, obiadów w szkole, ubrania, schronienia, za osobę otrzymującą decyzją świadczenie należy uznać dziecko, ewentualnie dzieci korzystające z tego świadczenia.

Podany powyżej sposób wypełniania tabeli pozwoli na wykazanie faktycznej liczby osób, którym decyzją przyznano świadczenie (a także liczby rodzin oraz liczby osób w tych rodzinach) w ramach zadań zleconych - wiersz 4, własnych - wiersz 5 oraz korzystających z pomocy bez względu na źródło finansowania (zlecone, własne) - wiersz 1, w podziale na świadczenia pieniężne – wiersz 2 i niepieniężne – wiersz 3. Pozwoli to uniknąć w danym wierszu 1 – 5 zawyżenia liczby rodzin i osób korzystających z danego rodzaju pomocy.

Wiersz 1 nie będzie więc sumą wierszy 2 i 3, ani sumą wierszy 4 i 5.

W wierszach 1 – 5 nie należy wykazywać osób, którym pomoc została udzielona wyłącznie w formie pracy socjalnej. Liczbę rodzin i liczbę osób w tych rodzinach otrzymującą tę formę pomocy wykazujemy wyłącznie w wierszu 7.

W kolumnie 4 „Liczba osób w rodzinach” przenosząc dane z Działu 2C-2 należy wykazywać liczbę wyłącznie dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych, bez pozostałych członków rodziny, analogicznie, jak to ma miejsce w kolumnie 5 Działu 2C-2.

W przypadku ośrodka realizującego TYLKO zadania gminy:

- wartości wiersza 4 (Świadczenia przyznane w ramach zadań zleconych) powinny być równe wartościom odpowiednich kolumn wiersza 1 Działu 2A;
- wartości wiersza 5 (Świadczenia przyznane w ramach zadań własnych) powinny być równe wartościom odpowiednich kolumn wiersza 1 Działu 2B;
- wartości wiersza 6 (Praca socjalna) powinny być równe wartościom odpowiednich kolumn wiersza 32 (Praca socjalna) w Dziale 2B.

Te zależności nie mają zastosowania w ośrodku realizującym zarówno zadania gminy, jak i powiatu. Należy również pamiętać, że te same rodziny (osoby) mogą otrzymywać jednocześnie różne formy pomocy wykazywane w Działach 2-C1, 2-C2, 2-C3, natomiast w Dziale 3 rodziny (osoby) będą wykazane tylko raz.

Dział 4

POWODY PRYZNANIA POMOCY

Charakteryzując rodzinę z punktu widzenia powodu przyznania pomocy należy podać wszystkie przyczyny trudnej sytuacji życiowej wymienione w art. 7 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej. Oznacza to, iż w jednej rodzinie może wystąpić kilka przyczyn przyznania pomocy, np. bezrobocie, alkoholizm itd., a więc dana rodzina winna być wykazana w kilku odpowiednich wierszach.

Przykład:

Rodzina otrzymuje pomoc z powodu trudnej sytuacji życiowej spowodowanej np. bezrobociem i alkoholizmem. Rodzinę tę należy wykazać raz w wierszu 6 (bezrobocie) oraz raz w wierszu 14 (alkoholizm).

Za rodziny wielodzietne należy uznać rodziny posiadające 3 i więcej dzieci.

Za osobę lub rodzinę, której powodem przyznania pomocy było „UBÓSTWO” – wiersz 1 należy uznać osobę lub rodzinę, w której dochód na osobę był RÓWNY LUB NIŻSZY od kwot wymienionych w art. 8 ustawy o pomocy społecznej.

W Dziale 4 nie należy uwzględniać rodzin zastępczych.

Dział 5

TYPY RODZIN OBJĘTYCH POMOCĄ SPOŁECZNĄ

Dział 5. „Typy rodzin objętych pomocą społeczną” - należy wypełniać wyłącznie w okresach rocznych, tj. za I-XII.

Przy wypełnianiu tego formularza należy uwzględnić ogólną zasadę, że rodzina objęta pomocą występuje, **tylko raz** w wierszu 1 niezależnie od rodzaju, formy, liczby oraz źródła finansowania udzielonej pomocy. Natomiast w zależności od jej typu i składu (liczba osób, liczba dzieci) może wystąpić również w wierszach 8, 16 i 21.

Przykład:

Rodzina 5-osobowa (mąż, żona, troje dzieci), w której przeważającym źródłem utrzymania jest emerytura lub renta.

Rodzinę tę należy wykazać w wierszach:

1 oraz 6

8 oraz 11

21 oraz 25.

Rodzina ta nie zostanie natomiast wykazana w wierszach 16-20, gdyż nie jest rodziną niepełną.

Liczba rodzin wykazana w wierszu 1 w kolumnie 1 winna być sumą wiersza 1 /kolumna 2/ oraz wiersza 7 /kolumna 2/ z Działu 3.

Podobnie liczba rodzin na wsi wykazana w wierszu 1 kolumna 2 winna być sumą wiersza 1 /kolumna 3/ i wiersza 7 /kolumna 3/ z Działu 3.

Za rodzinę niepełną należy uznać rodzinę, w skład której wchodzi jedno z rodziców (matka lub ojciec) z dzieckiem (z dziećmi).

Za rodzinę emerytów i rencistów należy uznać rodzinę, w której wyłącznym lub głównym (przeważającym) źródłem utrzymania jest emerytura lub renta.

Dział 5 „ TYPY RODZIN OBJĘTYCH POMOCĄ SPOŁECZNĄ” obejmuje łącznie osoby lub rodziny objęte pomocą społeczną wymienione w działach 2A,2B,2C-1,2C-2,2C-3.